

školská komise na základě empirických zjištění vypracovala několik návrhů, jak zlepšit spravedlivost ve vzdělávání na švédských školách (SOU, 2017, s. 35).

Tento retrospektivní přehled švédských vzdělávacích reforem od roku 1950 demonstruje význam a užitečnost informací a empirických důkazů při monitorování toho, jak dobře školský systém přispívá k naplnění národních politických cílů. V následujících částech textu bude nastíněno několik konkrétních příkladů, jak je ve Švédsku studována spravedlivost ve vzdělávání s ohledem na socioekonomické zázemí žáků a jejich školní výsledky. Předtím je ovšem ještě třeba popsat, jaká data jsou pro takové studie ve Švédsku k dispozici.

3.3 Dostupná data pro výzkum vzdělávání

Abychom byli schopni monitorovat a hodnotit, jak školský systém a jeho reformy podporují rovnost a spravedlivost ve vzdělávání, a blíže zkoumat mechanismy, jimiž působí charakteristiky žáků na jejich studijní výkon a další vzdělávací výstupy, potřebujeme mít relevantní informace, které jsou dostupné a volně přístupné. Ve Švédsku lze takové informace získat ze dvou hlavních zdrojů – ze Švédského statistického úřadu (Statistics Sweden⁶) a z Národní agentury pro vzdělávání (National Agency of Education⁷). Na jejich domovských internetových stránkách jsou pro každého bezplatně dostupná souhrnná data.

3.3.1 Administrativní data ze Švédského statistického úřadu

Švédský statistický úřad disponuje množstvím databází, které pokrývají administrativní informace z následujících oblastí:

Pracovní trh	Životní podmínky
Obyvatelstvo	Životní prostředí
Stavebnictví	Národní účty
Demokracie	Podnikání
Energetika	Veřejná ekonomika
Finanční trhy	Cenové hladiny a spotřeba
Trh zboží a služeb	Sociální služby
Hospodaření domácností	Doprava a komunikace
Zdravotní péče	Vzdělávání a výzkum
Zemědělství, lesnictví, rybolov	Interdisciplinární statistiky
Kultura a volný čas	

Statistiky týkající se obyvatelstva zahrnují například informace o průměrném věku, hustotě osídlení, cizincích s trvalým pobytem, občanech zahraničního původu, o počtu narozených a zemřelých, vnitrostátní a přeshraniční mobilitě, domácnostech, sňatcích, rozvodech, vdovách či vdovcích, změnách v občanství, domácích partnerstvích, žadatelích o azyl, o švédském či zahraničním původu, o adopcích atd. Každý si může stáhnout tyto informace v souhrnné podobě, např. průměrnou hodnotu za celý stát, region či obec. Totéž platí pro informace ze všech výše uvedených oblastí.

⁶ <http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/>

⁷ <https://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering>